

T. C. Resmi Gazete

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır		
Kuruluşu : 7 Ekim 1920	2 Ekim 1991 ÇARŞAMBA	Sayı : 21009

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Sözleşme

Karar Sayısı : 91/2163

Uluslararası Çalışma Teşkilatı'nın 49 uncu Genel Konferansı tarafından 22 Haziran 1965 tarihinde kabul edilen ve 8/5/1991 tarihli ve 3729 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli Yeraltı Madenlerinde İşe Alınmada Asgari Yaş Hakkında 123 sayılı Uluslararası Çalışma Sözleşmesi'nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 8/8/1991 tarihli ve EİUE/II-619-5031 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 19/8/1991 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Turgut ÖZAL
Cumhurbaşkanı

A. Mesur YILMAZ
Başbakan

E. PAKDEMİRLİ
Devlet Bakanı ve Başb. Yrd.

M. V. DİNÇERLER
Devlet Bakanı

S. ARAS
Devlet Bakanı

B. SÖNMEZ
Devlet Bakanı

M. KALEMLİ
İçişleri Bakanı

H. ÖRÜÇ
Bayındırlık ve İskan Bakanı

M. EMİROĞLU
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

G. MARAŞ
Kültür Bakanı

F. KURT
Devlet Bakanı

K. İNAN
Devlet Bakanı

E. KOÇAK
Devlet Bakanı

A. T. ÖZDEMİR
Devlet Bakanı

İ. S. GİRAY
Dışişleri Bakanı

Y. ERYILMAZ
Sağlık Bakanı

R. K. YÜCELEN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

B. AKARCALI
Turizm Bakanı

M. R. TAŞAR
Devlet Bakanı

İ. AKÜZÜM
Devlet Bakanı

M. ÇEVİK
Devlet Bakanı

Ş. ŞEKER
Adalet Bakanı

A. KAIIVECİ
Maliye ve Gümrük Bakanı

İ. ÖZDEMİR
Ulaştırma Bakanı

İ. AYKUT
Devlet Bakanı

C. TUNCER
Devlet Bakanı

E. C. GÜLPINAR
Devlet Bakanı

H. B. DOĞU
Milli Savunma Bakanı

A. AKYOL
Milli Eğitim Bakanı

İ. TUNCAY
Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. ARICI
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

İ. TUNCAY
Orman Bakanı V.

Yürütme ve İdare Bölümü Sayfa : 1

SÖZLEŞME NO : 123

Yeraltı Madenlerinde İşe Alınmada Asgari Yaş Hakkında Sözleşme

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 2 Haziran 1965 tarihinde Cenevre'de toplanan Uluslararası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansı, Kırkdokuzuncu toplantısında;

Oturum gündeminin dördüncü maddesinde yer alan yeraltı madenlerinde işe alınmada asgari yaşa ilişkin bazı tekliflerin kabul edilmesine karar vererek;

1935 tarihli Yeraltı Çalışmaları (kadınlar için) Sözleşmesinin, ilke olarak, yaşları ne olursa olsun kadınların her türlü madenlerde, yeraltında çalışmasını yasakladığını not ederek;

Madenler için de uygulanan, 1937 tarihli Asgari Yaş (Sanayi) Sözleşmesinin 15 yaşından küçük çocukların kamu ya da özel işletmelerde veya bunların bağlı birimlerinde istihdam edilmemesi veya çalışmaması hükmünü getirdiğini not ederek;

Aynı Sözleşmede, ayrıca, mahiyeti icabı veya çalışma şartlarından dolayı, orada istihdam edilen kişilerin hayatı, sağlığı veya ahlakı bakımından tehlike arzeden işler için millî mevzuatta, ya bu işlere gençlerin kabulü için 15 yaş üstünde bir yaşın veya yaşların tesbit edilmesini, ya da bu yaşları tesbit edecek uygun bir makamın görevlendirilmesi gerektiğinin beyan edildiğini kaydederek;

Madenlerde Yeraltında istihdamın tabiyatı icabı, bu işlere kabulde 15 yaş üstünde bir yaş tesbit eden uluslararası standartların arzulanır olduğunu düşünerek;

Bu standartların uluslararası bir Sözleşme şekli olması gerektiğini düşünerek;

Bindokuzyüztümüşbeş senesinin Haziran ayının yirmikinci günü, 1965 tarihli Asgari Yaş (Yeraltı Çalışması) adı verilecek olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul etmiştir.

Madde 1.

1. Bu Sözleşmenin amacı bakımından "Maden" terimi, yeraltında insanları istihdam etmek suretiyle, yeraltından cevher çıkaran kamu ya da özel sektör olmak üzere herhangi bir işletmeyi ifade eder.

2. Madenlerde, yeraltında istihdama ya da çalışmaya ilişkin bu Sözleşme hükümleri, taş ocaklarında yeraltında istihdamı ya da çalışmayı da kapsar.

Madde 2.

1. Tesbit edilmiş belirli bir asgari yaş altındaki kişiler yeraltında madenlerde istihdam edilemez veya çalıştırılmazlar.

2. İşbu Sözleşmeyi onaylayan her üye ülke onay belgesine ekleyeceği bir açıklamada tesbit ettiği asgari yaşı belirtecektir.

3. Asgari yaş hiçbir şekilde 16 yaşdan aşağı olamaz.

Madde 3.

İşbu Sözleşmeyi onaylamış olan her üye ülke, daha sonra onay esnasında tesbit etmiş olduğundan daha yüksek bir asgari yaş tesbit eder ise bu durumu ek bir açıklama ile Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne bildirebilir.

Madde 4.

1. Yetkili Makam, işbu Sözleşme hükümlerinin etkin olarak uygulanmasını sağlamak amacıyla, uygun cezalar da dahil olmak üzere gerekli tüm tedbirleri alır.
2. İşbu Sözleşmeyi onaylamış olan her üye ülke, Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını denetlemek amacıyla, uygun bir teftiş hizmeti idame ettirmeyi veya uygun bir teftişin yapıldığına kani olmayı taahhüt eder.
3. Millî mevzuat işbu Sözleşmenin hükümlerine uymaktan sorumlu kişileri belirler.
4. İşveren, yeralında istihdam edilen veya çalışan ve tesbit edilen asgari yaşın en fazla iki yaş üstündekiler için aşağıdaki hususlarda kayıt tutar ve müfettişlerin denetimine hazır bulundurur.
 - a) Mümkün olan hallerde belgelenmiş doğum tarihlerini, ve
 - b) Kişinin işletmede yeralında ilk defa istihdam edildiği veya çalıştığı tarihi.
5. İşveren, işçi temsilcilerinin talepleri üzerine, yeralında istihdam edilen ya da çalışan ve tesbit edilen asgari yaşın en fazla 2 yaş üstündeki kişilerin listelerini verir. Bu listeler, bu kişilerin doğum tarihlerini ve işletmede yeralında ilk defa istihdam edildikleri ya da çalıştıkları tarihi gösterir.

Madde 5.

İşbu Sözleşmenin 2 nci ve 3 üncü maddeleri mucibince belirlenecek asgari yaş, en fazla temsil yetkisini haiz ilgili işveren ve işçi kuruluşlarıyla istişare sonunda tesbit edilir.

Madde 6.

Bu Sözleşmenin onay belgeleri tescil edilmek üzere Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecektir.

Madde 7.

1. Bu Sözleşme, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerinden sadece onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olanları bağlayacaktır.
2. Bu Sözleşme, iki üyenin onay belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil tarihinden oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Bunu takiben, Sözleşme herhangi bir üye için, onaylamanın tescil edildiği tarihten oniki ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 8.

1. Bu Sözleşme'yi onaylamış olan bir üye, Sözleşme'nin ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıl geçtikten sonra, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve onun tarafından tescil edilecek bir bildirim ile Sözleşmeyi feshedebilir. Fesih, tescil tarihinin üzerinden bir yıl geçmeden muteber olmaz.

2. Bu Sözleşme'yi onaylamış bulunan ve önceki fıkrada belirtilen on yıllık devrenin sonundan itibaren bir yıl içinde bu Madde gereğince feshetmek hakkını kullanmamış her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşme'yi, her on yıllık devrenin sona ermesinden sonra bu maddede derpiş edilen hükümlere göre feshedebilecektir.

Madde 9.

1. Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onay ve fesihlerin tescil işlemini Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine bildirecektir.

2. Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onay belgesinin tescil edildiğini Teşkilat üyelerine bildirirken bu Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihine Teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde 10.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, önceki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu onay ve fesih işlemlerine dair bilgilerin tamamını Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere Birleşmiş Milletler Sekreterine ulaştıracaktır.

Madde 11.

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü hallerde, bu Sözleşme'nin uygulanması hakkında Genel Konferansa bir rapor sunacak ve Sözleşme'nin tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun Konferans gündemine alınıp alınmaması hususunu inceleyecektir.

Madde 12.

1. Genel Konferansın, bu Sözleşmenin tamamını veya bir kısmını değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme'de aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde:

a. Değişiklik getiren yeni Sözleşme'nin bir üye tarafından onaylanması, bu yeni Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi kaydıyla, yukarıdaki sekizinci madde hükümleri gözönünde tutulmaksızın, işbu Sözleşme'nin derhal feshi neticesini doğuracaktır.

b. Değişiklik getiren yeni Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, işbu Sözleşme üye ülkelerin onayına artık açık tutulmayacaktır.

2. Bu Sözleşme'yi onaylamış bulunan ve değişiklik getiren Sözleşme'yi onaylamayacak olan ülkeler açısından işbu Sözleşme aynı muhteva ve biçimde yürürlükte kalacaktır.

Madde 13.

Bu Sözleşme'nin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir.

Convention 123**Convention Concerning The Minimum Age for Admission To
Employment Underground In Mines.**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Forty-ninth Session on 2 June 1965, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to minimum age for admission to employment underground in mines, which is included in the fourth item on the agenda of the session, and

Noting that the Underground Work (Women) Convention, 1935, prohibits in principle the employment of any female, whatever her age, on underground work in any mine, and

Noting that the Minimum Age (Industry) Convention (Revised), 1937, which is applicable to mines, provides that children under the age of 15 years shall not be employed or work in any public or private undertaking, or in any branch thereof, and

Noting that the Convention further specifies that, in respect of employments which by their nature or the circumstances in which they are carried on, are dangerous to the life, health or morals of the persons employed therein, national laws shall either prescribe or empower an appropriate authority to prescribe a higher age or ages than 15 years for the admission thereto of young persons or adolescents, and

Considering that, in view of the nature of employment underground in mines, international standards establishing a higher age than 15 years for admission to such employment are desirable, and

Having determined that these standards shall take the form of an international Convention,

Adopts this twenty-second day of June of the year one thousand nine hundred and sixty-five the following Convention, which may be cited as the Minimum Age (Underground Work) Convention, 1965 :

Article 1

1. For the purpose of this Convention, the term "mine" means any undertaking, whether public or private, for the extraction of any substance from under the surface of the earth by means involving the employment of persons underground.

2. The provisions of this Convention concerning employment or work underground in mines include employment or work underground in quarries.

Article 2

1. Persons under a specified minimum age shall not be employed or work underground in mines.

2. Each Member which ratifies this Convention shall specify the minimum age in a declaration appended to its ratification.

3. The minimum age shall in no case be less than 16 years.

Article 3

Each Member which has ratified this Convention may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office, by a further declaration, that it specifies a minimum age higher than that specified at the time of ratification.

Article 4

1. All necessary measures, including the provision of appropriate penalties, shall be taken by the competent authority to ensure the effective enforcement of the provisions of this Convention.

2. Each Member which ratifies this Convention undertakes either to maintain an appropriate inspection service for the purpose of supervising the application of the provisions of the Convention or to satisfy itself that appropriate inspection is carried out.

3. National laws or regulations shall define the persons responsible for compliance with the provisions of this Convention.

4. The employer shall keep, and make available to inspectors, records indicating, in respect of persons who are employed or work underground and who are less than two years older than the specified minimum age.

(a) the date of birth, duly certified wherever possible; and

(b) the date at which the person was employed or worked underground in the undertaking for the first time.

5. The employer shall make available to the workers' representatives, at their request, lists of the persons who are employed or work underground and who are less than two years older than the specified minimum age; such lists shall contain the dates of birth of such persons and the dates at which they were employed or worked underground in the undertaking for the first time.

Article 5

The determination of the minimum age to be specified in pursuance of Articles 2 and 3 of this Convention shall be made after consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned.

Article 6

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 7

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 8

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 9

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisations to the date upon which the Convention will come into force.

Article 10

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 11

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 12

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides

(a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 8 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

(b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 13

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.